

NYHETER

Konsten att teckna en historia om forskning

2017-03-15

På nätet växer nu en ovanlig kombination av konst och forskning fram: ERC comics. Tanken är att locka nya målgrupper, ovan vid forskning. Europeiska forskningsrådet, ERC, finansierar projektet.

Att scrolla sig genom bilderna på ERC comics är inte som att läsa en vanlig serie på papper; det är inte alltid bundet till rutor, är delvis rörligt och ibland interaktivt. Det är också en introduktion till vetenskap, men utan omedelbart fokus på vetenskap.

– Det här är ett ovanligt sätt att visa vetenskap, att koppla till konst, säger professor Ulf Leonhardt som forskar på teoretisk fysik bakom osynlighet på Weizmann Institute of Science i Israel.

Tvekade inte

Hans ERC-finansierade forskningsprojekt var ett av de allra första att väljas ut till ERC comics. När han fick frågan tvekade han inte. Kanske för att hans forskning om osynlighet i sig är visuell, och för att han redan innan brukade använda serieteckningar för att presentera sin forskning.

– Om du forskar i mitt fält och inte kan förklara med en teckning förstår du inte det själv.

Men en professionell konstnär ger mer, menar han.

– Serietecknaren gör något roligt av det, skapar personliga karaktärer

ERC-teamet sitter i Paris. Ulf Leonhardt kunde träffa dem liksom tecknaren flera gånger, eftersom han ofta ändå var där på besök. Serien publiceras nu i ett avsnitt var fjärde vecka på [ERC comics](#)

Kan nå unga

Massimo Colella driver kommunikationsbyrån La Bande Destinée i Paris och skriver också många av ERC comics seriemanus. När ERC kungjorde att det fanns pengar för kommunikationskampanjer sökte La Bande Destinée i Paris anslaget tillsammans med Université Pierre et Marie Curie, UPMC, vid Sorbonne.

Panelen med kommunikationsexperter utsedda av ERC nappade på idén. Expertpanelen ansåg att den har stor potential att nå nya målgrupper, framför allt unga. Experterna menade även att arbetsprocessen där konstnär och forskare samarbetar är en intressant aspekt.

Massimo Colella berättar om sin byrås arbete:

– Bilder attraherar, och gör att fler läser. På La Bande Destinée är vi specialiserade på att producera tecknade serier, illustrationer och animationer för

olika slags kunder.

Serier del av kulturen

Han nämner till exempel uppdrag där de använt serier för att berätta om säkerhetsrutiner på en arbetsplats och om en sjukdom för barn.

– Här i Frankrike liksom i Italien och Belgien, är tecknade serier en del av kulturen, det finns överallt.

ERC comics är ändå ett ovanligt projekt för Massimo Colella.

– Projektet är helt annorlunda mot vad vi är vana vid. Det är ett flera år långt projekt, med många människor inblandade. Bara att fylla i ansökan var komplicerat, det hade vi inte klarat utan UPMC.

Projektet kräver också mycket arbetstid, särskilt med de webbserier som man gör interaktiva.

– Arbetsprocessen inleds med att forskaren berättar och sedan skissar tecknaren olika bildförslag som forskaren får se. Därefter blir det många ytterligare vändor, men hur många beror också på hur involverad forskaren vill vara.

Berättelsen i centrum

Är man van vid att se en pedagogisk struktur kring bakgrund, metoder och resultat kan ERC comics kännas frustrerande. Marie-Christine Agopian, som är projektledare för ERC comics, förklarar att det inte är meningen att förklara journalistiskt, utan att fånga intresset för forskning.

– Varje forskningsprojekt är annorlunda, men målet är att få fram en berättelse, och göra varje webbserie unik. Det kan bli science fiction, en fiktiv berättelse, en självbiografi eller en historisk berättelse.

Tillsammans med webbserien läggs också en film eller text som mer traditionellt beskriver forskningsprojektet. Vid varje serieavsnitt finns också en förklarande text: "The Science behind the Comic".

Marie-Christine Agopian berättar att varje forskningsprojekt får en egen tecknare, ibland två.

Varje år kommer fyra nya forskningsledare att väljas ut, liksom fyra nya tecknare.

– Vi försöker få så stor variation som möjligt när det gäller forskningsfält och länder för de 16 webbserier som ska göras på fyra år. Och både kvinnor och män.

Använt teckningarna på olika sätt

Webbserierna är huvudprojektet, men det har också lett till att teckningarna används i forskarnas presentationer och i utställningar.

Ulf Leonhardt har bland annat använt dem i en TedX-presentation och man har också experimenterat med att tecknarna ritar med bilden synlig för publiken på en stor skärm, under själva presentationen. Där blev dock slutsatsen att publiken hellre såg färdiga teckningar.

ERC comics är på många sätt ett pågående experiment med nya sätt att kommunicera vetenskap.

– Utmanande och svårt, men därför också bra, säger Marie-Christine Agopian.

Svensk forskning blir serie

Malin Parmar, professor på Lunds universitet, är en av de fyra nya forskare som får en ERC comics-serie publicerad under 2017. Hennes forskning handlar om att omprogrammera hudceller till nervceller, något som kan användas för att behandla olika sjukdomar i hjärnan. Hon fick lägga en del tid på projektet, men det är det värt, menar hon.

– Det är viktigt som forskare att kommunicera med samhället. Och om man kommunicerar konventionellt, som seminarier och liknande, når man oftast bara dem som redan är intresserade.

Hon har hittills enbart haft möten med tecknaren och ERC-teamet via datorn. Även om hon har vetorätt över vad som ska stå i pratbubblorna, kändes det som ny mark för henne, inte minst då hon inte brukar läsa tecknade serier.

– Det är svårt att kommunicera vad man gör och man undrar vad de ska hitta på; det var svårt att släppa

kontrollen och ge konstnären frihet.

Hon blev ändå glatt överraskad.

– De hade verkligen snappat upp det jag sade, och det blev bra – modern konst.

Ulf Leonhardt uttrycker sig på ett liknande om sin serie och lägger till:

– Det kan tala till människor som är rädda för vetenskap, men älskar berättelser.

TEXT: ANJA CASTENSSON

FOTO: LA BANDE DESTINÉE (ILLUSTRATION)

◀ 24

◀ 10

Kommentera

Kommentera

Namn

Namn

Email

Email

Je ne suis pas un robot

reCAPTCHA

Confidentialité - Conditions

→ SÄND KOMMENTAR